

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi palkkaturvain ja merimiesten palkkaturvain sekä työttömyys-etuuksien rahoituksesta annetun lain 19 a §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi palkkaturvain lainia niin, että palkkaturvain maksettava saatava maksettaisiin työntekijäin eläkemaksulla ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksulla vähennettynä. Palkkaturvain päätöksen tiedoksiannosta koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että tavallisen tiedoksiannon käyttöalaa laajennettaisiin. Lakiin otettaisiin hallintolain vaatimuksia vastaavat säännökset kuulemisesta. Palkkaturvaviranomaisen tietojensaantioikeutta koskevat säännökset saatettaisiin salassa pidettävien tietojen luovuttamisen osalta vastaamaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia.

Vastaavat muutokset, lukuun ottamatta

työntekijäin eläkemaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun vähentämistä palkkaturvain maksettavasta saatavasta, ehdotetaan tehtäväksi myös merimiesten palkkaturvain lakiin.

Palkkaturvain lakiin esitettyjen muutosten johdosta ehdotetaan muutettavaksi työttömyys-etuuksien rahoituksesta annettua lakia.

Lait palkkaturvain lain ja merimiesten palkkaturvain lain muuttamisesta ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. Laki työttömyys-etuuksien rahoituksesta annetun lain 19 a §:n muuttamisesta tulisi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Työntekijäin eläkemaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun vähentäminen palkkaturvain maksettavasta saatavasta

Palkkaturvain maksettavasta saatavasta ei tällä hetkellä pidetä työntekijäin eläkemaksua eikä palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua. Eläkemaksun pidättämättä jättämi-

nen perustuu sosiaali- ja terveysministeriön työntekijäin eläkemaksusta antaman päätöksen (1417/1997) 3 §:ään ja työttömyysvakuutusmaksun pidättämättä jättäminen työttömyys-etuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 6 luvun 19 a §:ään. Mainittujen säännösten mukaan palkkaturvain maksettavasta saatavasta ei pidetä työntekijäin eläkemaksua eikä palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua. Työntekijä saa palkkasaatavansa vähentämättömänä itselleen eikä ole myöhemminkään velvollinen suorittamaan

maksuja palkkaturvana saamastaan palkasta. Palkkaturvaa saava työntekijä saa näin ollen palkkasaatavansa suurempana kuin mitä hän olisi työnantajansa maksamana sen saanut. Palkkaturvana maksettu palkka kuitenkin kerryttää työntekijälle täysimääräisesti eläkettä ja muita palkkaperusteisesti määräytyviä etuuksia. Aikanaan käytännön syistä päädyttiin siihen, ettei palkkaturvana maksettavista palkoista pidätetä työntekijäin eläkemaksua eikä työttömyysvakuutusmaksua. Oikean työeläkelaitoksen selvittäminen jokaisen palkkaturvahakijan kohdalla olisi huomattavasti hidastanut palkkaturva-asiain käsittelyä sekä aiheuttanut lisätöitä palkkaturvaviranomaisille.

Eläkevakuutusyhtiöt ovat omaksuneet käytännön, jossa työntekijältä palkkaturvan yhteydessä perimättä jätetty eläkemaksu peritään työnantajalta. Konkurssitilanteessa konkurssin ajalta olevien palkkojen osalta työntekijäin eläkemaksu pannaan maksuun työnantajan konkurssipesälle massavelkana. Konkurssia edeltävältä ajalta olevien palkkojen osalta eläkevakuutusyhtiöt valvovat työntekijän osuuden työeläkemaksusta työnantajan eläkemaksun valvonnan yhteydessä. Tapaturmavakuutuslaitokset vastaavat työttömyysvakuutusmaksun perinnästä. Saadun selvityksen mukaan ainakin osa tapaturmavakuutuslaitoksista pyrkii ottamaan huomioon omassa maksuunpanossaan sen, että palkkaturvana maksettavasta saatavasta ei työttömyyssetuuksien rahoituksesta annetun lain mukaan kuulu pidättää palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua. Tästä huolimatta myös työttömyysvakuutusmaksu saattaa tulla perityksi palkkaturvana maksetusta palkasta, jos vakuutuslaitos ei saa joko ollenkaan tai riittävän ajoissa tietoa palkkaturvamaksusta.

Maksujen periminen työnantajalta perustuu eläkemaksun osalta työntekijäin eläkelain (395/1961) 12 b §:n 3 momenttiin ja työttömyysvakuutusmaksun osalta työttömyyssetuuksien rahoituksesta annetun lain 21 §:ään. Näiden säännösten mukaan työnantaja vastaa maksujen suorittamisesta vakuutuslaitokselle myös työntekijän maksuosuuden osalta. Vakuutuslaitokset eivät maksuunpanossaan erottele työntekijän ja työnantajan maksuosuuksia, vaan niitä käsitellään yhtenä

kokonaisuutena. Vakuutusyhtiöiden perintäkäytännön seurauksena työntekijäin eläke- ja työttömyysvakuutusmaksut saattavat tulla perityksi työnantajalta tai konkurssipesältä kahteen kertaan. Tämä johtuu siitä, että palkkaturvana maksettu saatava, josta ei ole työntekijäin eläkemaksua eikä työttömyysvakuutusmaksua pidätetty, peritään palkkaturvaviranomaisen toimesta aina työnantajalta tai tämän konkurssipesältä.

Esityksessä ehdotetaan palkkaturvalakia (866/1998) muutettavaksi niin, että palkkaturvasaatava maksettaisiin kulloinkin voimassa olevalla työntekijäin eläkemaksulla ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksulla vähennettynä. Palkkaturvaviranomainen ei kuitenkaan tilittäisi vähennettyjä maksuja eteenpäin, vaan vakuutuslaitokset entiseen tapaan perisivät maksut työnantajalta tai konkurssipesältä. Palkkaturvaviranomainen ilmoittaisi Eläketurvakeskukselle eläkepalkkana ja verottajalle ennakonpidätyksen alaisena palkkana työntekijän vähentämättömän bruttopalkan. Myös palkkaturvalain 9 §:ssä säädetty palkkaturvan enimmäismäärä määrytyisi työntekijän bruttopalkan perusteella.

Palkkaturvaviranomainen perisi työnantajalta tai konkurssipesältä takaisin palkkaturvana maksamansa määrän, joka ei sisältäisi työntekijäin eläkemaksua eikä työttömyysvakuutusmaksua. Työttömyysvakuutusrahasto maksaa valtiolle vuosittain jälkikäteen sen osan maksetusta palkkaturvamäärästä, jota ei saada perittyä työnantajalta tai tämän konkurssipesältä.

Esityksessä ehdotetaan, että palkkaturvalain 4 §:ään lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin, että palkkaturvana maksettava saatava maksetaan työntekijäin eläkemaksulla ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksulla vähennettynä. Lisäksi ehdotetaan, että pykälän otsikko muutettaisiin kuulumaan ”Palkkaturvana maksettava saatava”. Vielä ehdotetaan, että palkkaturvalain 15 §:n toisen virkkeen loppuosa ”ja pidätetään muut lain mukaan työntekijän palkasta vähennettävät maksut, jollei muualla toisin säädetä” poistetaan, koska se olisi ristiriidassa 4 §:ään ehdotetun uuden 2 momentin kanssa. Koska merimiesten palkkaturvalain perusteella maksettavasta saatavasta pidätetään jo tällä hetkellä merimieseläkemaksu ja merimiespalvelu-

maksu, ei tässä kohdassa esitettyä lainmuutosta ehdoteta tehtäväksi merimiesten palkkaturvalakiin.

Esityksessä ehdotetaan, että työttömyys-etuuksien rahoituksesta annettuun lakiin tehtäisiin ehdotetusta palkkaturvalain 4 §:n 2 momentin lisäämisestä ja 15 §:n muuttamisesta johtuva muutos. Esityksessä ehdotetaan työttömyys-etuuksien rahoituksesta annetun lain 19 a §:n 3 momentista poistettavaksi maininta, että palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua ei pidätetä palkkaturvalain mukaan maksetuista palkoista, koska ehdoteuissa palkkaturvalain 4 §:n 2 momentissa ja 15 §:ssä säädettäisiin tyhjentävästi siitä, mitä veroja tai maksuja palkkaturvasta pidätetään tai vähennetään. Samalla kumottaisiin 22 päivänä joulukuuta 1998 annettu sosiaali- ja terveysministeriön päätös (1179/1998) palkansaajan työttömyysvakuutusmaksusta.

Sosiaali- ja terveysministeriön työntekijäin eläkemaksusta antama päätös (1417/1997) tullaan kumoamaan vuoden 2005 alusta lukien. Päätöksen kumoaminen liittyy tuolloin voimaantuleviin eläkelainsäädännön muutoksiin.

1.2. Palkkaturvapäätöksen tiedoksianto

Palkkaturvalaissa ja merimiesten palkkaturvalaissa ei ole säännöksiä siitä, miten palkkaturvapäätös annetaan asianosaisille tiedoksi. Tiedoksiannossa on noudatettu hallintomenettelylain ja vuoden 2004 alusta lukien hallintolain säännöksiä. Käytännössä palkkaturvapäätös on lähetetty työnantajalle todisteellisesti tiedoksi silloin, kun palkkaturvaa on maksettu ja työnantaja on määrätty maksuvelvolliseksi. Työntekijälle palkkaturvapäätös on lähetetty todisteellisesti tiedoksi silloin, kun hakemus on osaksi tai kokonaan hylätty. Molemmille asianosaisille tiedoksi-anto on siis tapahtunut todisteellisesti silloin, kun tiedoksiannosta on alkanut kulua muutoksenhauille varattu määräaika. Todisteellisessa tiedoksiannossa käytetään ensisijaisesti saantitodistusta, toissijaisesti haastetiedoksi-antoa ja viime sijassa kuulutusta.

Vuonna 2003 annettiin 6 413 palkkaturvapäätöstä, joista kokonaan tai osittain hylättyjä oli 1 590. Näiden hylättyjen päätösten tiedoksi-anto palkkaturvan hakijoille tapahtui

saantitodistusmenettelyä käyttäen. Työnantajille kaikki päätökset lukuun ottamatta kokonaan hylättyjä lähetettiin saantitodistuksella. Menettely on työläs, ja saantitodistuksista aiheutuu työvoima- ja elinkeinokeskuksille huomattavat kustannukset. Tiedoksi-antotapana saantitodistus on hitaampi kuin tavallinen kirje, koska saantitodistuksella lähetetty kirje pitää noutaa postitoimipaikasta tai asiamiespostista. Varsinkin haja-asutusalueella välimatkat ovat pitkiä ja vastaanottaja saattaa kokea todisteellisen tiedoksiannon pikemmin rasitteeksi kuin hyväksi palveluksi.

Maksukyvyttömissä yhtiöissä, joita palkkaturvatyönantajat pääsääntöisesti ovat, hallinto on usein sekavassa tilassa ja vastuuhenkilöt vaikeasti tavoitettavissa. Tiedoksiannon onnistuminen tavallisena tiedoksi-antona postitse lähetettävällä kirjeellä olisi epävarmaa. Sen sijaan palkkaturvan hakijoilla on yleensä vakituinen asuinpaikka, jonka osoitteen he ovat ilmoittaneet palkkaturvahakemuksensa. Näin ollen tavallisen tiedoksiannon onnistuminen palkkaturvan hakijoiden osalta olisi todennäköistä, eikä heidän oikeusturvansa vaarantuisi.

Esityksessä ehdotetaan, että palkkaturvalakiin otettaisiin uusi 14 a § ja merimiesten palkkaturvalakiin uusi 12 a §, jonka mukaan palkkaturvapäätös annettaisiin tiedoksi hallintolain 59 §:ssä säädettyä tavallista tiedoksi-antoa käyttäen. Myönteinen palkkaturvapäätös, jonka tiedoksiannosta alkaa kulua työnantajan takaisinsaantikanteen nostamiselle varattu määräaika, tulisi kuitenkin antaa työnantajalle ja muulle takaisinmaksuvelvolliselle tiedoksi hallintolain 60 §:ssä säädettyä todisteellista tiedoksi-antoa käyttäen. Samalla ehdotetaan, että merimiesten palkkaturvalain 12 §:n 1 momentin viimeinen virke, joka koskee päätöksen lähettämistä myös aluksen omistajalle, siirrettäisiin 12 a §:n 2 momentiksi.

Lisäksi ehdotetaan poistettavaksi palkkaturvalain 14 §:n otsikosta maininta tiedoksiannosta ja 14 a §:n myötä tarpeettomaksi käyvä 14 §:n 1 momentin viimeinen virke, jossa säädetään velvollisuudesta lähettää päätös asianosaisille. Vastaavat muutokset ehdotetaan tehtäväksi merimiesten palkkaturvalain 12 §:ään. Vielä ehdotetaan, että palkka-

turvalain 26 §:n 1 momentista ja merimiesten palkkaturvalain 24 §:n 1 momentista poistetaisiin tiedoksisaantia koskevat kohdat tarpeettomina, koska lakeihin ehdotettu uusi päätöksen tiedoksiantoa koskeva säännös kattaisi myös tämän tilanteen.

Palkkaturvalain 26 §:n 2 momentissa ja merimiesten palkkaturvalain 24 §:n 2 momentissa säädetään muutoksenhausta työttömyysturvalautakunnan päätökseen ja siitä, että päätöksen tiedoksisaantia koskee, mitä pykälän 1 momentissa säädetään. Viittauksen perusteella työttömyysturvalautakunnan päätökset voidaan antaa tavallisena tiedoksiannona silloinkin, kun tiedoksiannosta alkaa kulu muutoksenhaulle varattu määräaika. Koska palkkaturvalain 26 §:n 1 momenttiin ja merimiesten palkkaturvalain 24 §:n 1 momenttiin sisältyvä tiedoksisaantia koskeva kohta esitetään poistettavaksi, ehdotetaan, että palkkaturvalain 26 §:n 2 momentin ja merimiesten palkkaturvalain 24 §:n 2 momentin viittaukset muutettaisiin viittauksiksi hallintolain tavallista tiedoksiantoa säätelevään 59 §:ään.

1.3. Asianosaisen kuuleminen

Palkkaturvahakemuksen johdosta työnantajalle ja työnantajan lausunnon johdosta työntekijälle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Palkkaturva-asetuksen 3 §:n ja merimiesten palkkaturvasta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n mukaan kuulemista varten asianosaiselle on varattava aikaa lausunnon tai selityksen antamiseen kolmesta 14 päivään. Hakemuksesta aikaa voidaan pidentää enintään 21 päivään. Vuoden 2003 loppuun asti voimassa ollut hallintomenettelylaki (598/1982) jätti viranomaisen harkintaan, kuinka pitkä määräaika asianosaiselle oli annettava kuulemista varten. Hallintolaki (434/2003), jolla hallintomenettelylaki kumottiin, ei muuttanut tätä peruslähtökohtaa, mutta määräajan vähimmäispituutta rajoitettiin. Lain 33 §:n 1 momentissa säädetään, että asiakirjan täydentämistä, selityksen antamista ja selvityksen esittämistä varten on asetettava asian laatuun nähden riittävä määräaika.

Käytännössä työvoima- ja elinkeinokeskukset ovat varanneet aikaa työnantajan kuu-

lemiselle pääsääntöisesti seitsemän päivää. Sen sijaan, jos työntekijää kuullaan työnantajan lausunnon johdosta, kuulemisaika on saattanut olla lyhyempikin. Kuultavan kannalta on tärkeä saada riittävä aika lausunnon tai selvityksen antamiseen, mutta toisaalta palkkaturvan hakijan kannalta on tärkeä saada hakemus käsiteltyä joutuisasti, jotta hän saisi mahdollisimman nopeasti suorituksen maksamatta jääneistä palkkasaatavistaan.

Palkkaturva-asetuksessa kuulemiselle varattu kolmen päivän vähimmäisaika ei useimmissa tilanteissa täytä riittävän määräjän vaatimusta. Tämän vuoksi palkkaturva-menettelyssä kuulemiselle asetettavan määräjän vähimmäisaikaa ehdotetaan muutettavaksi kolmesta päivästä seitsemään päivään. Ehdotettu muutos ei vaikuttaisi merkittävästi nykyiseen käytäntöön, mutta yhtenäistäisi vähimmäisajan kaikissa tapauksissa seitsemään päivään. Samalla ehdotetaan, että kuulemisaikaa koskeva säännös siirrettäisiin asetuksesta lakiin, jotta vältettäisiin mahdollinen ristiriita hallintolain ja sitä alemmantasoisen säädöksen välillä. Palkkaturva-asetuksen kuulemista koskeva 3 § esitetään siirrettäväksi palkkaturvalain 12 §:n 2 momentiksi ja merimiesten palkkaturvasta annetun valtioneuvoston asetuksen kuulemista koskeva 3 § esitetään siirrettäväksi merimiesten palkkaturvalain 10 §:n uudeksi 3 momentiksi.

1.4. Tiedonsaanti salassapitosäännösten estämättä

Voimassa olevan palkkaturvalain ja merimiesten palkkaturvalain mukaan työvoimaja elinkeinokeskuksella on oikeus saada veroviranomaisilta, ulosottoviranomaisilta, työsuojeluviranomaisilta, Kansaneläkelaitokselta, työttömyyskassoilta ja työvoimatoimistoilta palkkaturvahakemuksen käsiteltyä varten tarpeelliset tiedot.

Joulukuun 1 päivänä 1999 voimaan tulleen viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 29 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan viranomainen voi antaa toiselle viranomaiselle tiedon salassa pidettävästä asiakirjasta, jos tiedon antamisesta tai oikeudesta tiedon saamiseen on erikseen laissa säädetty. Tiedonsaantiin oikeuttavien säännösten tulee olla nimenomaisia ja riittä-

vän täsmällisiä. Niistä tulee käydä ilmi muun muassa, että tiedonsaantioikeus ulottuu salassa pidettäviin tietoihin. Tältä osin palkkaturvalaki ja merimiesten palkkaturvalaki eivät vastaa julkisuuslain vaatimuksia.

Esityksessä ehdotetaan, että palkkaturvalain 28 § 2 momenttiin ja merimiesten palkkaturvalain 26 § 2 momenttiin lisättäisiin säännös siitä, että työvoima- ja elinkeinokeskuksella olisi oikeus saada tarpeelliset tiedot säännöksessä mainituilta viranomaisilta salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä. Lisäksi ehdotetaan korjattavaksi merimiesten palkkaturvalain 26 §:n otsikosta virheellinen sana tiedoksisaanti sanaksi tiedonsaanti.

1.5. Työnantajan valituskielto

Työntekijä hakee palkkaturvapäätökseen muutosta hylkäysperusteesta riippuen joko yleisessä alioikeudessa nostettavalla kanteella tai hallintovalituksella työttömyysturvalautakuntaan. Työnantajan muutoksenhakukeino on takaisinsaantikanne yleisessä alioikeudessa valtiota vastaan. Työnantajalla ei ole mahdollisuutta hakea palkkaturvapäätökseen muutosta valittamalla. Palkkaturvalaki ja merimiesten palkkaturvalaki eivät kuitenkaan sisällä nimenomaista valituskieltoa, mitä hallintolainkäyttölaki (589/1996) edellyttäisi. Hallintolainkäyttölain 13 §:n mukaan laissa on säädettävä erikseen, milloin saman lain 7-9 §:ssä tarkoitettun viranomaisen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Tämän vuoksi esitetään, että palkkaturvalain 26 §:ään lisättäisiin uusi 4 momentti ja merimiesten palkkaturvalain 24 §:ään uusi 4 momentti, joissa säädettäisiin työnantajan valituskiellosta.

Hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin mukaan päätöksellä, josta saa valittaa, tarkoitetaan toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta. Palkkaturvalaissa ja merimiesten palkkaturvalaissa ei säädetä siitä, mikä on työntekijän muutoksenhakukeino silloin, kun hakemus tai siihen sisältyvä vaatimus jätetään tutkimatta. Tämän vuoksi palkkaturvalain 26 §:n 1 momentin ja merimiesten palkkaturvalain 24 §:n 1 momentin alkuun ehdotetaan lisättäväksi maininta siitä, että työntekijä saa hakea muutosta palkkatur-

vapäätökseen valittamalla myös silloin, kun hänen vaatimuksensa on jätetty tutkimatta.

1.6. Hallintolaista ja korkolain muuttamisesta johtuvat muutokset

Voimassa olevassa palkkaturvalaissa ja merimiesten palkkaturvalaissa on asianosaisten kuulemisen ja päätöksen perustelemisen osalta viittaukset hallintomenettelylakiin. Hallintomenettelylaki kumottiin vuoden 2004 alussa voimaan tulleella hallintolailla, minkä vuoksi lakiviittaukset ovat virheelliset. Hallintolaki on yleislaki ja tulisi sovellettavaksi palkkaturvamenettelyssä ilman nimenomaisia viittauksiakin. Palkkaturvalaissa on kuitenkin haluttu korostaa kuulemisen ja päätöksen perustelemisen merkitystä palkkaturvamenettelyssä.

Palkkaturvan takaisinmaksuvelvollisuutta ja aiheettoman palkkaturvaetuuden palautusvelvollisuutta koskevissa pykälissä on säädetty korkolain mukaisesta viivästyskorosta viittaamalla korkolain 4 §:n 3 momenttiin. Viivästyskoron määrää säätelevää korkolain 4 §:ää muutettiin 1 päivänä heinäkuuta 2002 voimaan tulleella lailla (340/2002), minkä seurauksena nykyisessä palkkaturvalaissa ja merimiesten palkkaturvalaissa viitataan virheellisesti 4 §:n 3 momenttiin, vaikka pitäisi viitata 4 §:n 1 momenttiin.

Esityksessä ehdotetaan, että palkkaturvalain 12 §:n ja merimiesten palkkaturvalain 14 §:n viittaukset hallintomenettelylakiin muutettaisiin viittauksiksi hallintolain 34 §:ään sekä palkkaturvalain 14 §:n ja merimiesten palkkaturvalain 12 §:n viittaukset hallintomenettelylakiin muutettaisiin viittauksiksi hallintolain 45 §:ään. Lisäksi ehdotetaan, että palkkaturvalain 17 ja 29 §:n ja merimiesten palkkaturvalain 15 ja 27 §:n viittaukset korkolain 4 §:n 3 momenttiin muutettaisiin viittauksiksi korkolain 4 §:n 1 momenttiin.

2. Esityksen vaikutukset

2.1. Taloudelliset vaikutukset

Työntekijäin eläkemaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun vähentäminen palkkaturvana maksettavasta saatavasta johtaisi palkkaturvamenojen alenemiseen vä-

hennettyjä maksuja vastaavalla määrällä. Vuonna 2003 palkkaturvaa maksettiin 23,7 miljoonaa euroa. Mikäli maksatus säilyisi vuonna 2004 vastaavalla tasolla, merkitsisi työntekijäin 4,6 prosentin suuruisen eläkemaksun ja palkansaajan 0,25 prosentin suuruisen työttömyysvakuutusmaksun vähentäminen palkkaturvana maksettavista saatavista noin miljoonan euron vähennystä palkkaturvamenoihin. Vähennys tulisi työttömyysvakuutusrahaston hyväksi, joka vuosittain jälkikäteen korvaa valtiolle palkkaturvana maksettujen ja työntajilta ja konkurssipesiltä takaisinperittyjen pääomamäärien erotuksen. Palkkaturvaa saavat työntekijät menettäisivät vastaavan miljoonan euron summan. Lainmuutoksella heidät asetettaisiin samaan asemaan, kuin missä he olisivat olleet, jos työntajaja olisi maksanut heidän palkkansa. Lainmuutos merkitsisi myös sitä, ettei työntekijäin eläkemaksua ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua enää perittäisi työntajalta tai konkurssipesältä kahteen kertaan.

Esityksessä ehdotetaan, että myös kielteinen palkkaturvapäätös annettaisiin työntekijälle tiedoksi tavallisena tiedoksiannon sijasta. Vuonna 2003 tehtiin 1 590 kielteistä päätöstä. Jos päätöksiä tehtäisiin vuonna 2004 vastaava määrä, merkitsisi muutos nykyisillä postimaksuilla noin 7 300 euron säästöä työvoima- ja elinkeinokeskusten postituskuluihin. Lisäksi muutos vähentäisi jonkin verran palkkaturvaviranomaisten työtä.

Eläke- ja työttömyysvakuutusmaksun käsittelytapamuutoksen vuoksi työministeriön ylläpitämää valtakunnallista palkkaturvasovellusta jouduttaisiin muuttamaan sekä järjestämään koulutusta palkkaturva-asioita hoitaville henkilöille. Tästä aiheutuisi vuonna 2004 arviolta noin 15 000 euron kertakustannukset.

2.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Esityksellä ei ole organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia.

2.3. Ympäristövaikutukset

Esityksellä ei ole ympäristövaikutuksia.

2.4. Vaikutukset kansalaisryhmien asemaan

Tavallisen tiedoksiantomenettelyn lisääntyminen palkkaturvapäätösten tiedoksiannossa merkitsisi sitä, että palkkaturvaa hakenut työntekijä saa päätöksestä tiedon tavallisena kirjeenä suoraan kotiinsa sen sijaan, että päätös pitäisi hakea postitoimipaikasta tai asiamiespostista. Erityisesti haja-asutusalueella muutos todennäköisesti koettaisiin myönteiseksi, koska matka lähimpään postin toimipisteeseen saattaa olla pitkä, eikä julkisia kulkuvälineitä ole monin paikoin käytettävissä.

Lakiehdotuksella ei ole sukupuolivaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä työministeriössä yhteistyössä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön kanssa. Työntekijäin eläkemaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun vähentämiseen esitettävien muutosten osalta valmistelussa on kuultu Eläketurvakeskusta ja Verohallitusta. Lisäksi lakiehdotusta on käsitelty kolmikantaisessa palkkaturva-asian neuvottelukunnassa, jossa työministeriön lisäksi ovat edustettuina keskeiset työmarkkinajärjestöt.

4. Voimaantulo

Lait palkkaturvalain ja merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta ovat tarkoitetut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 19 a §:n muuttamisesta tulisi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Työntekijäin eläkemaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun vähentämistä koskevia palkkaturvalain muutoksia ryhdyttäisiin soveltamaan kuitenkin vasta vuoden 2005 alussa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**palkkaturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 27 päivänä marraskuuta 1998 annetun palkkaturvalain (866/1998) 4 §:n otsikko, 12 §, 14 §:n otsikko ja 1 momentti, 15 §:n 1 momentti, 17 §, 26 §:n 1 ja 2 momentti, 28 §:n 2 momentti ja 29 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n otsikko laissa 78/2001 ja 26 §:n 2 momentti laissa 138/2003, sekä

lisätään lain 4 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 78/2001, uusi 2 momentti, 12 §:ään uusi 2 momentti, lakiin uusi 14 a § sekä 26 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 138/2003, uusi 4 momentti seuraavasti:

4 §

Palkkaturvana maksettava saatava

Palkkaturvasaatava maksetaan työntekijäin eläkemaksulla ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksulla vähennettynä.

12 §

Kuuleminen

Työnantajalle ja työntekijälle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus tulla kuulluksi siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:ssä säädetään. Avoimen yhtiön yhtiömiehen ja kommandiittiyhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen sekä muun saatavien maksamisesta vastuussa olevan määrääminen 17 §:ssä tarkoitettulla tavalla takaisinmaksuvelvolliseksi edellyttää, että myös tälle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

Kuulemista varten asianosaiselle on varattava aikaa lausunnon tai selityksen antamiseen seitsemästä 14 päivään. Hakemuksesta aikaa voidaan pidentää enintään 21 päivään.

14 §

Palkkaturvapäätös

Palkkaturvahakemukseen on annettava kirjallinen päätös. Päätös on perusteltava hallintolain 45 §:ssä edellytetyllä tavalla.

14 a §

Palkkaturvapäätöksen tiedoksianto

Palkkaturvapäätös annetaan tiedoksi hallintolain 59 §:ssä säädettyä tavallista tiedoksiantoa käyttäen. Jos palkkaturvapäätöksen tiedoksisaannista alkaa kulua työnantajan takaisinsaantikanteen nostamiselle varattu

määräaika, annetaan palkkaturvapäätös työnantajalle tai muulle 17 §:ssä tarkoitettulle takaisinmaksuvelvolliselle tiedoksi hallintolain 60 §:ssä säädettyä todisteellista tiedoksiantoa käyttäen.

15 §

Palkkaturvan maksaminen

Palkkaturva maksetaan viikon kuluessa palkkaturvapäätöksestä. Palkkaturvana maksettavasta määrästä toimitetaan ennakkopereintälain (1118/1996) mukainen ennakonpidätys. Palkan ulosmittaus ja palkanmaksukiello ovat voimassa myös palkkaturvaa maksettaessa.

17 §

Takaisinmaksuvelvollisuus

Työnantaja, kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies ja avoimen yhtiön yhtiömies sekä muu työntekijän saatavien maksamisesta vastuussa oleva on velvollinen maksamaan valtiolle takaisin palkkaturvana maksetut määrät päätöksen antopäivästä lukien laskettavine korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen.

26 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muulla kuin 21 ja 22 §:ssä mainituilla perusteilla tai jätetty tutkimatta, työntekijä saa hakea muutosta työttömyysturvalautakunnalta kirjallisella valituksella. Valitus on toimitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä,

lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat työttömyysturvalautakunnalle.

Työttömyysturvalautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vakuutusoi-keuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöksen tiedoksisaan- taa koskee, mitä hallintolain 59 §:ssä säädetään tavallisesta tiedoksisaannosta.

Työnantaja ja muu maksuvelvollinen ei saa hakea palkkaturvapäätökseen muutosta valittamalla.

28 §

Tiedonsaanti ja virka-apu

Työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä veroviranomaisilta, ulosottoviranomaisilta, työsuojeluviranomaisilta, Kansaneläkelaitok- selta, työttömyyskassoilta ja työvoimatoimis- toilta palkkaturvahakemuksen käsittelyä var- ten tarpeelliset tiedot.

29 §

Aiheeton palkkaturvaetus

Joka tahallaan tai tuottamuksellisesti on saanut aikaan aiheettoman palkkaturvan maksun tai muun tämän lain mukaisen etu- den myöntämisen, on velvollinen palautta- maan aiheettoman maksun tai korvaamaan etuuden arvon korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen etuuden myöntämis- päivästä lukien.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu- ta 20 .

Lain 4 §:n 2 momenttia sovelletaan kuiten- kin vasta 1 päivästä tammikuuta 2005.

2.

Laki**merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 15 päivänä joulukuuta 2000 annetun merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) 10 §:n 1 momentti, 12 §:n otsikko ja 1 momentti, 15 §, 24 §:n 1 ja 2 momentti, 26 §:n otsikko ja 2 momentti ja 27 §, sellaisena kuin niistä on 24 §:n 2 momentti laissa 139/2003, sekä

lisätään lain 10 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 12 a § ja 24 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 139/2003, uusi 4 momentti seuraavasti:

10 §

Kuuleminen

Työnantajalle ja työntekijälle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus tulla kuulluiksi siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:ssä säädetään. Avoimen yhtiön yhtiömiehen ja kommandiittiyhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen sekä muun saatavien maksamisesta vastuussa olevan määrääminen 15 §:ssä tarkoitetulla tavalla takaisinmaksuvelvolliseksi edellyttää, että myös tälle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

Kuulemista varten asianosaiselle on varattava aikaa lausunnon tai selityksen antamiseen seitsemästä 14 päivään. Hakemuksesta aikaa voidaan pidentää enintään 21 päivään.

12 §

Palkkaturvapäätös

Palkkaturvahakemukseen on annettava kirjallinen päätös. Päätös on perusteltava hallintolain 45 §:ssä edellytetyllä tavalla.

12 a §

Palkkaturvapäätöksen tiedoksianto

Palkkaturvapäätös annetaan tiedoksi hallintolain 59 §:ssä säädettyä tavallista tiedoksiantoa käyttäen. Jos palkkaturvapäätöksen

tiedoksisaannista alkaa kulua työnantajan takaisinsaantikanteen nostamiselle varattu määräaika, annetaan palkkaturvapäätös työnantajalle ja muulle 15 §:ssä tarkoitetulle takaisinmaksuvelvolliselle tiedoksi hallintolain 60 §:ssä säädettyä todisteellista tiedoksiantoa käyttäen.

Päätös on lähetettävä myös 10 §:n 2 momentissa tarkoitetulle aluksen omistajalle.

15 §

Takaisinmaksuvelvollisuus

Työnantaja, kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies ja avoimen yhtiön yhtiömies sekä muu työntekijän saatavien maksamisesta vastuussa oleva on velvollinen maksamaan valtiolle takaisin palkkaturvana maksetut määrät päätöksen antopäivästä lukiin laskettavine korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen.

24 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muulla kuin 19 ja 20 §:ssä mainituilla perusteilla tai jätetty tutkimatta, työntekijä saa hakea muutosta työttömyysturvalautakunnalta kirjallisella valituksella. Valitus on toimitettava työvoima- ja elinkeinokeskuskelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Työvoima- ja elinkeinokeskukseen on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä,

lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat työttömyysturvalautakunnalle.

Työttömyysturvalautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vakuutusoi-
keuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa
(586/1996) säädetään. Päätöksen tiedok-
sisaantia koskee, mitä hallintolain 59 §:ssä
säädetään tavallisesta tiedoksiannosta.

—————
Työnantaja ja muu maksuvelvollinen ei saa
hakea palkkaturvapäätökseen muutosta valit-
tamalla.

26 §

Tiedonsaanti ja virka-apu

—————
Työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oi-
keus saada salassapitosäännösten ja muiden
tiedon saantia koskevien rajoitusten estämät-

tä veroviranomaisilta, ulosottoviranomaisilta,
työsuojeluviranomaisilta, Kansaneläkelaitok-
selta, työttömyyskassoilta ja työvoimatoimis-
toilta palkkaturvahakemuksen käsittelyä var-
ten tarpeelliset tiedot.

27 §

Aiheeton palkkaturvaetus

Joka tahallaan tai tuottamuksellisesti on
saanut aikaan aiheettoman palkkaturvan
maksun tai muun tämän lain mukaisen etuu-
den myöntämisen, on velvollinen palautta-
maan aiheettoman maksun tai korvaamaan
etuuden arvon korkolain 4 §:n 1 momentin
mukaisine korkoineen etuuden myöntämis-
päivästä lukien.

—————
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

3.

Laki**työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 19 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 heinäkuuta 1998 työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 19 a §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1301/2002, seuraavasti:

19 a §

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun perusteena oleva tulo

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua ei pidetä siitä täydennyspäivärahasta, jonka työnantajan yhteydessä toimiva sairauskassa on maksanut.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2005.

Tällä lailla kumotaan 22 joulukuuta 1998 annettu sosiaali- ja terveysministeriön päätös (1179/1998) palkansaajan työttömyysvakuutusmaksusta.

Helsingissä 20 päivänä elokuuta 2004

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ministeri *Sinikka Mönkäre*

1.

Laki**palkkaturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä marraskuuta 1998 annetun palkkaturvalain (866/1998) 4 §:n otsikko, 12 §, 14 §:n otsikko ja 1 momentti, 15 §:n 1 momentti, 17 §, 26 §:n 1 ja 2 momentti, 28 §:n 2 momentti ja 29 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n otsikko laissa 78/2001 ja 26 §:n 2 momentti laissa 138/2003, sekä

lisätään lain 4 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 78/2001, uusi 2 momentti, 12 §:ään uusi 2 momentti, lakiin uusi 14 a § sekä 26 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 138/2003, uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Saatavaa koskevat edellytykset

12 §

Kuuleminen

Työnantajalle ja työntekijälle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus tulla kuulluksi siten kuin hallintomenettelylain

Ehdotus

4 §

Palkkaturvana maksettava saatava

Palkkaturvasaatava maksetaan työntekijäin eläkemaksulla ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksulla vähennettynä.

12 §

Kuuleminen

Työnantajalle ja työntekijälle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus tulla kuulluksi siten kuin *hallintolain* (434/2003)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

(598/1982) 15 §:ssä säädetään. Avoimen yhtiön yhtiömiehen ja kommandiittiyhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen sekä muun saatavien maksamisesta vastuussa olevan määrääminen 17 §:ssä tarkoitetulla tavalla takaisinmaksuvelvolliseksi edellyttää, että myös tälle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

34 §:ssä säädetään. Avoimen yhtiön yhtiömiehen ja kommandiittiyhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen sekä muun saatavien maksamisesta vastuussa olevan määrääminen 17 §:ssä tarkoitetulla tavalla takaisinmaksuvelvolliseksi edellyttää, että myös tälle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

Kuulemista varten asianosaiselle on varattava aikaa lausunnon tai selityksen antamiseen seitsemästä 14 päivään. Hakemuksesta aikaa voidaan pidentää enintään 21 päivään.

14 §

14 §

*Palkkaturvapäätös ja sen tiedoksianto***Palkkaturvapäätös**

Palkkaturvahakemukseen on annettava kirjallinen päätös. Päätös on perusteltava hallintomenettelylain 24 §:n edellyttämällä tavalla. *Päätös on heti lähetettävä asianosaisille.*

Palkkaturvahakemukseen on annettava kirjallinen päätös. Päätös on perusteltava *hallintolain 45 §:ssä edellytetyllä* tavalla.

14 a §

Palkkaturvapäätöksen tiedoksianto

Palkkaturvapäätös annetaan tiedoksi hallintolain 59 §:ssä säädettyä tavallista tiedoksiantoa käyttäen. Jos palkkaturvapäätöksen tiedoksisaannista alkaa kulua työnantajan takaisinsaantikanteen nostamiselle varattu määräaika, annetaan palkkaturvapäätös työnantajalle tai muulle 17 §:ssä tarkoitetulle takaisinmaksuvelvolliselle tiedoksi hallintolain 60 §:ssä säädettyä todisteellista tiedoksiantoa käyttäen.

15 §

15 §

*Palkkaturvan maksaminen**Palkkaturvan maksaminen*

Palkkaturva maksetaan viikon kuluessa palkkaturvapäätöksestä. Palkkaturvana maksettavasta määrästä toimitetaan ennakoperintälain (1118/1996) mukainen ennakopidätys ja pidätetään muut lain mukaan

Palkkaturva maksetaan viikon kuluessa palkkaturvapäätöksestä. Palkkaturvana maksettavasta määrästä toimitetaan ennakoperintälain (1118/1996) mukainen ennakopidätys. Palkan ulosmittaus ja palkan

työntekijän palkasta vähennettävät maksut, jollei muualla toisin säädetä. Palkan ulosmittaus ja palkanmaksukiello ovat voimassa myös palkkaturvaa maksettaessa.

maksukiello ovat voimassa myös palkkaturvaa maksettaessa.

17 §

Takaisinmaksuvelvollisuus

Työnantaja, kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies ja avoimen yhtiön yhtiömies sekä muu työntekijän saatavien maksamisesta vastuussa oleva on velvollinen maksamaan valtiolle takaisin palkkaturvana maksetut määrät päätöksen antopäivästä lukien laskettavine korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentin mukaisine korkoineen.

17 §

Takaisinmaksuvelvollisuus

Työnantaja, kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies ja avoimen yhtiön yhtiömies sekä muu työntekijän saatavien maksamisesta vastuussa oleva on velvollinen maksamaan valtiolle takaisin palkkaturvana maksetut määrät päätöksen antopäivästä lukien laskettavine korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen.

26 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muulla kuin 21 ja 22 §:ssä mainituilla perusteilla, työntekijä saa hakea muutosta työttömyysturvalautakunnalta kirjallisella valituksella. Valitus on toimitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. *Valittajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu valittajan ilmoittamalla osoitteella, jollei valituksen yhteydessä muuta näytetä.* Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä, lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat työttömyysturvalautakunnalle.

Työttömyysturvalautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vakuutus-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöksen tiedoksisaantia koskee, mitä 1 momentissa säädetään.

26 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muulla kuin 21 ja 22 §:ssä mainituilla perusteilla *tai jätetty tutkimatta*, työntekijä saa hakea muutosta työttömyysturvalautakunnalta kirjallisella valituksella. Valitus on toimitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä, lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat työttömyysturvalautakunnalle.

Työttömyysturvalautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vakuutus-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöksen tiedoksisaantia koskee, mitä *hallintolain 59 §:ssä säädetään tavallisesta tiedoksisaannosta.*

Työnantaja ja muu maksuvelvollinen ei saa hakea palkkaturvapäätökseen muutosta valittamalla.

28 §

Tiedonsaanti ja virka-apu

Työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus saada veroviranomaisilta, ulosottoviranomaisilta, työsuojeluviranomaisilta, Kansaneläkelaitokselta, työttömyyskassoilta ja työvoimatoimistoilta palkkaturvahakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset tiedot.

29 §

Aiheeton palkkaturvaetus

Joka tahallaan tai tuottamuksellisesti on saanut aikaan aiheettoman palkkaturvan maksun tai muun tämän lain mukaisen etuuden myöntämisen, on velvollinen palauttamaan aiheettoman maksun tai korvaamaan etuuden arvon korkolain 4 §:n 3 momentin mukaisine korkoineen etuuden myöntämispäivästä lukien.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus saada *salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä* veroviranomaisilta, ulosottoviranomaisilta, työsuojeluviranomaisilta, Kansaneläkelaitokselta, työttömyyskassoilta ja työvoimatoimistoilta palkkaturvahakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset tiedot.

29 §

Aiheeton palkkaturvaetus

Joka tahallaan tai tuottamuksellisesti on saanut aikaan aiheettoman palkkaturvan maksun tai muun tämän lain mukaisen etuuden myöntämisen, on velvollinen palauttamaan aiheettoman maksun tai korvaamaan etuuden arvon korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen etuuden myöntämispäivästä lukien.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 4 §:n 2 momenttia sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2005.

2.

Laki**merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 15 päivänä joulukuuta 2000 annetun merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) 10 §:n 1 momentti, 12 §:n otsikko ja 1 momentti, 15 §, 24 §:n 1 ja 2 momentti, 26 §:n otsikko ja 2 momentti ja 27 §, sellaisena kuin niistä on 24 §:n 2 momentti laissa 139/2003, sekä

lisätään lain 10 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 12 a § ja 24 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 139/2003, uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

10 §

Kuuleminen

Työnantajalle ja työntekijälle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus tulla kuulluiksi siten kuin hallintomenettelylain (598/1982) 15 §:ssä säädetään. Avoimen yhtiön yhtiömiehen ja kommandiittiyhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen sekä muun saatavien maksamisesta vastuussa olevan määrääminen 15 §:ssä tarkoitetulla tavalla takaisinmaksuvelvolliseksi edellyttää, että myös tälle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

Ehdotus

10 §

Kuuleminen

Työnantajalle ja työntekijälle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus tulla kuulluiksi siten kuin *hallintolain* (434/2003) 34 §:ssä säädetään. Avoimen yhtiön yhtiömiehen ja kommandiittiyhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen sekä muun saatavien maksamisesta vastuussa olevan määrääminen 15 §:ssä tarkoitetulla tavalla takaisinmaksuvelvolliseksi edellyttää, että myös tälle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

Kuulemista varten asianosaiselle on varattava aikaa lausunnon tai selityksen antamiseen seitsemästä 14 päivään. Hakemuksesta aikaa voidaan pidentää enintään 21 päivään.

12 §

Palkkaturvapäätös ja sen tiedoksianto

Palkkaturvahakemukseen on annettava kirjallinen päätös. Päätös on perusteltava hallintomenettelylain 24 §:n edellyttämällä tavalla. *Päätös on heti lähetettävä asianomaisille. Päätös on lähetettävä myös 10 §:n 2 momentissa tarkoitetulle aluksen omistajalle.*

12 §

Palkkaturvapäätös

Palkkaturvahakemukseen on annettava kirjallinen päätös. Päätös on perusteltava *hallintolain 45 §:ssä edellytetyllä* tavalla.

12 a §

Palkkaturvapäätöksen tiedoksianto

Palkkaturvapäätös annetaan tiedoksi hallintolain 59 §:ssä säädettyä tavallista tiedoksiantoa käyttäen. Jos palkkaturvapäätöksen tiedoksisaannista alkaa kulua työnantajan takaisinsaantikanteen nostamiselle varattu määräaika, annetaan palkkaturvapäätös työnantajalle ja muulle 15 §:ssä tarkoitetulle takaisinmaksuvelvolliselle tiedoksi hallintolain 60 §:ssä säädettyä todisteellista tiedoksiantoa käyttäen.

Päätös on lähetettävä myös 10 §:n 2 momentissa tarkoitetulle aluksen omistajalle.

15 §

Takaisinmaksuvelvollisuus

Työnantaja, kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies ja avoimen yhtiön yhtiömies sekä muu työntekijän saatavien maksamisesta vastuussa oleva on velvollinen maksamaan valtiolle takaisin palkkaturvana maksetut määrät päätöksen antopäivästä lukien laskettavine korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentin mukaisine korkoineen.

15 §

Takaisinmaksuvelvollisuus

Työnantaja, kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies ja avoimen yhtiön yhtiömies sekä muu työntekijän saatavien maksamisesta vastuussa oleva on velvollinen maksamaan valtiolle takaisin palkkaturvana maksetut määrät päätöksen antopäivästä lukien laskettavine korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen.

24 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muulla kuin 19 ja 20 §:ssä mainituilla perusteilla, työntekijä saa hakea muutosta työttömyysturvalautakunnalta kirjalli-

24 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muulla kuin 19 ja 20 §:ssä mainituilla perusteilla *tai jätetty tutkimatta*, työntekijä saa hakea muutosta työttömyysturva-

sella valituksella. Valitus on toimitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. *Valittajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu valittajan ilmoittamalla osoitteella, jollei valituksen yhteydessä muuta näytetä.* Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä, lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat työttömyysturvalautakunnalle.

Työttömyysturvalautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vakuutus-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöksen tiedoksisaantia koskee, mitä 1 momentissa säädetään palkkaturvapäätöksen tiedoksisaannista.

26 §

Tiedoksisaanti ja virka-apu

Työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus saada veroviranomaisilta, ulosottoviranomaisilta, työsuojeluviranomaisilta, Kansaneläkelaitokselta, työttömyyskassoilta ja työvoimatoimistoilta palkkaturvahakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset tiedot.

27 §

Aiheeton palkkaturvaetus

Joka tahallaan tai tuottamuksellisesti on saanut aikaan aiheettoman palkkaturvan maksun tai muun tämän lain mukaisen etuuden myöntämisen, on velvollinen palauttamaan aiheettoman maksun tai korvaamaan etuuden arvon korkolain 4 §:n 3 momentin mukaisine korkoineen etuuden myöntämispäivästä lukien.

lautakunnalta kirjallisella valituksella. Valitus on toimitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä, lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat työttömyysturvalautakunnalle.

Työttömyysturvalautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vakuutus-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöksen tiedoksisaantia koskee, mitä *hallintolain 59 §:ssä säädetään tavallisesta tiedoksiannosta.*

Työnantaja ja muu maksuvelvollinen ei saa hakea palkkaturvapäätökseen muutosta valittamalla.

26 §

Tiedonsaanti ja virka-apu

Työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus saada *salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä* veroviranomaisilta, ulosottoviranomaisilta, työsuojeluviranomaisilta, Kansaneläkelaitokselta, työttömyyskassoilta ja työvoimatoimistoilta palkkaturvahakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset tiedot.

27 §

Aiheeton palkkaturvaetus

Joka tahallaan tai tuottamuksellisesti on saanut aikaan aiheettoman palkkaturvan maksun tai muun tämän lain mukaisen etuuden myöntämisen, on velvollinen palauttamaan aiheettoman maksun tai korvaamaan etuuden arvon korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen etuuden myöntämispäivästä lukien.

HE 131/2004 vp

19

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .*

3.

Laki**työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 19 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 heinäkuuta 1998 työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 19 a §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1301/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

19 a §

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun perusteena oleva tulo

 Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua ei pidätetä *palkkaturvalain mukaan maksetuista palkoista eikä* siitä täydennyspäivärahasta, jonka työnantajan yhteydessä toimiva sairauskassa on maksanut.

 Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua ei pidätetä siitä täydennyspäivärahasta, jonka työnantajan yhteydessä toimiva sairauskassa on maksanut.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Tällä lailla kumotaan 22 joulukuuta 1998 annettu sosiaali- ja terveysministeriön päätös (1179/1998) palkansaajan työttömyysvakuutusmaksusta.